

[K. Axel Nielsen.]

tives medlemmer, mener, at regeringen, der i sidste instans har ansvaret for den Grønlandspolitik, der skal føres, bør have den afgørende indflydelse på valget af formanden.

Et andet flertal i Grønlandsudvalget af 1960, nemlig hele udvalget med undtagelse af venstre og de konservative samt departementschef Eske Brun, mener ligeledes, at Grønlandsrådets sekretariat bør stå direkte under ministeren. Denne opfattelse er ikke i mindste måde begrundet i nogen mistillid til nuværende eller fremtidige embedsmænd i Grønlandsministeriet. Det er dette flertals opfattelse, at et råd af grønlandske og danske politikere og de medarbejdere, dette råd ansætter, ikke kan og ikke bør gå omvejen over departementet for at få forbindelse med ministeren. Hvis ikke den direkte kontakt mellem rådet og dets sekretariat på den ene side og Grønlandsministeren på den anden side tilvejebringes, vil det uvægerligt gå ud over rådets effektivitet, og det ganske uanset om der i departementet måtte være den allerbedste vilje til samarbejde. Lad mig yderligere forsikre, at ingen tvivler på, at denne samarbejdsvilje er til stede.

Jeg har allerede nævnt, at flertallet i Grønlandsudvalget af 1960 lægger vægt på, at folketingets repræsentation i Grønlandsrådet får en rimelig bredde. Om formuleringen i lovforslaget — det er lovens § 24, stk. 2, i den foreslåede affattelse — under alle forhold giver sikkerhed herfor, er måske tvivlsomt. Denne bestemmelse bør vi derfor nok drøfte nærmere i det udvalg, jeg venter nedsat.

I øvrigt kan jeg på mit partis vegne tilsige en velvillig og hurtig behandling af lovforslaget.

From: Der er ikke ret mange paragraffer i det lovforslag, vi her har til behandling. På den anden side tror jeg, loven vil få vidtrækkende betydning for landsdelens fremtidige udvikling, og det er derfor for mig at se meget vigtigt, at vi også får den rigtige formulering. Selv om der er meget rigtigt i selve lovforslaget, er det dog efter min mening behæftet med en række fejl og mangler, og jeg føler mig derfor desværre

ikke helt tryk ved ministerens udkast. Jeg vil tillade mig at betragte det som et udkast til videre forhandling og lade min stilling være afhængig af disse forhandlingers videre forløb.

Det rigtige i lovforslaget er oprettelsen af Grønlandsrådet med dets foreslåede funktioner, og det tvivlsomme er valget af dets formand og især den administrative placering, man foreslår at give dets sekretariat.

Før jeg går over til en nærmere vurdering heraf, vil jeg gerne nævne, at lovforslaget betyder et farvel til folketingets Grønlandsudvalg. Grønlandsudvalget har en historisk tradition i forholdet til landsdelen deroppe. Det har gennem tiderne blandt sine medlemmer haft en række personligheder, som har lært de særprægede forhold på vor store ø at kende. Der er gennem Grønlandsudvalget skabt en udvikling, som, hvad man end må mene om det, har været båret af vilje til at gøre det rigtige og af kærlighed til landsdelen og dens befolkning. Jeg synes derfor, det er med vemod, at dette farvel må siges, men jeg ser det da også kun sådan, at det kommer til at leve videre under et andet navn og under mere håndfaste former.

Jeg er altså tilhænger af, at vi opretter et sådant Grønlandsråd, idet jeg henviser til den begrundelse, som er anført i den højtærede ministers kommentarer, og som jeg ikke finder anledning til at gentage. Det, der gør mig betænkelig, er for det første, at rådets formand skal udnævnes af kongen, altså efter regeringens indstilling. Det vil sige, at han udpeges af et tilfældigt politisk flertal, og at han som følge af sin udnævnelse indirekte kan føle sig forpligtet til på forhand at gå ind for dette flertals indstilling. Jeg mener, det må være afgørende for en saglig og objektiv vurdering, at formanden står helt frit og uafhængigt i den rådgivende virksomhed, som er og må være rådets egentlige funktion.

Når ministeren i sine bemærkninger til lovforslaget skriver, at rådets funktion alene skal være rådgivende, og at der ikke tillægges det beføjelser som besluttende myndighed, finder jeg, at det er en overflødig bemærkning. Jeg tror, folketinget meget skulle have sig noget sådant fra bedt. Jeg mener derfor, at det må være